

1. O RÓWNOŚCI PŁCI I WYZWANIACH KOBIET NA ŚWIECIE

AUTORKA: JOLANTA BOWŻYK

Podczas lekcji młodzież poznaje wyzwania, z jakimi mierzą się kobiety na świecie oraz zastanawia się nad stereotypami dotyczącymi płci i rolami społecznymi pełnionymi przez kobiety i mężczyzn. Uczniowie i uczennice samodzielnie określą, jakie znaczenie dla rozwoju państw i społeczeństw ma równość płci.

S

1. O RÓWNOŚCI PŁCI I WYZWANIACH KOBIET NA ŚWIECIE

Zagadnienia:

- ▶ Władza polityczna, demokracja i prawa człowieka
- ▶ Różnorodność i stosunki międzykulturowe

Czas trwania:

- ▶ 45 minut

Pytanie kluczowe:

- ▶ Z jakimi wyzwaniem mierzą się kobiety na świecie?

Cele zajęć:

- ▶ Zastanowisz się nad stereotypami dotyczącymi płci oraz rolami społecznymi pełnionymi przez kobiety i mężczyzn.
- ▶ Wymienisz wyzwania, z jakimi mierzą się kobiety na świecie.
- ▶ Dowiesz się, jakie znaczenie ma równość płci i wzmacnianie roli kobiet w rozwoju państw i społeczeństw.

Związek z podstawą programową:

- ▶ I, 2.4, 10.6

Metody:

- ▶ Burza pomysłów
- ▶ Quiz
- ▶ Mini wykład
- ▶ Dyskusja

Formy pracy:

- ▶ Praca w grupach
- ▶ Praca w parach

Środki dydaktyczne i materiały:

- ▶ Załączniki
- ▶ Duże kartki z napisami „prawda” i „fałsz”

Wprowadzenie

0

5

5

11

6

15

4

Praca właściwa

21

6

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Narysuj na tablicy schematyczne postacie – kobietę i mężczyznę – i zapytaj młodzież, jakie zna stereotypy na temat każdej z płci. Mogą to być zarówno przymiotniki (np. kobiety i dziewczęta są wrażliwe, delikatne, emocjonalne, a mężczyźni i chłopcy silni, agresywni, dominujący itp.), jak i określenie ról społecznych, w jakich występują (np. kobiety zajmują się domem, opiekują się dziećmi, a mężczyźni zarabiają na utrzymanie rodziny czy pełnią funkcje w życiu publicznym; dziewczęta lubią rozmawiać o kosmetykach, a chłopcy grać w piłkę itp.). Odpowiedzi zapisuj na tablicy.
2. Następnie zadaj pytanie, czy uczniowie i uczennice zgadzają się z zapisanymi stwierdzeniami. Czy sami/same też w taki sposób siebie postrzegają? Jakie konsekwencje dla obu płci może mieć takie stereotypowe, uproszczone postrzeganie kobiet i mężczyzn oraz ich ról w społeczeństwie?
3. Po przeprowadzeniu krótkiej dyskusji powiedz, czym charakteryzują się stereotypy i jakie są ich konsekwencje. Wyjaśnij także uwarunkowania kulturowe stereotypów oraz to, że podlegają one zmianom. Na zakończenie tej części możesz przekreślić oba rysunki na tablicy, aby symbolicznie dać wyraz niezgodzie na powielanie stereotypów.

Stereotypy są niekompletnymi, a często też błędnymi obrazami ludzi i zjawisk funkcjonujących w różnych kulturach. Stosujemy je, ponieważ ułatwiają nam radzenie sobie ze złożonymi kwestiami codziennego życia, ale brak świadomości ich istnienia i uznawanie ich za obiektywne fakty może być groźne. Konsekwencją stereotypów mogą być uprzedzenia (dokonywanie negatywnych ocen na podstawie stereotypów) i dyskryminacja (już nie ocena, ale podejmowanie działań wynikających z uprzedzeń). Sposób postrzegania płci oraz społeczne role kobiet i mężczyzn także są uwarunkowane kulturowo – inne są bowiem oczekiwania społeczne od obu płci w różnych częściach świata (np. w krajach Europy, Afryki czy Bliskiego Wschodu) oraz zmieniają się w czasie – współcześnie bowiem kobiety coraz częściej podejmują pracę zarobkową i pełnią funkcje publiczne, a mężczyźni z kolei zajmują się domem i opieką nad dziećmi.

4. Przeprowadź w klasie krótki quiz na temat sytuacji kobiet na świecie (załącznik nr 1). Po przeciwnych stronach sali powieś na ścianach dwie kartki: na jednej napisz „prawda”, a na drugiej „fałsz”. Odczytaj kolejne stwierdzenia i poproś, aby młodzież ustawiała się pod tą kartką, która zawiera prawidłową według nich odpowiedź. Na bieżąco podawaj poprawne odpowiedzi. Możesz również rozdać quiz młodzieży, prosząc o pracę indywidualną.

Prawidłowe odpowiedzi:

1. F (70%) 2. P 3. P 4. P 5. P 6. F (20%) 7. P 8. P

QUIZ. SYTUACJA KOBIET NA ŚWIECIE

Prawda czy fałsz?

1. Wśród osób żyjących poniżej granicy skrajnego ubóstwa na świecie (czyli za mniej niż 1 dolara dziennie) 50% stanowią kobiety.

2. Ponad pół miliona kobiet w krajach globalnego Południa umiera każdego roku podczas porodu lub w wyniku komplikacji w czasie ciąży.

3. Kobiety przeznaczają 90% swoich dochodów na rodzinę lub cele społeczne, a mężczyźni zaledwie 30-40%.

4. W 2015 roku na świecie urząd prezydencki pełniło 11 kobiet, zaś 8 kobiet znajdowało się na stanowisku szefowych rządów¹.

5. Kobiety w skali całego świata posiadają zaledwie 1% własności, choć odpowiadają za produkcję 80% światowej żywności.

6. W skali światowej przeciętne wynagrodzenie kobiet jest o 5% niższe od przeciętnego wynagrodzenia mężczyzn na tym samym stanowisku.

7. Prawie 17% dorosłej populacji na świecie jest niepiśmienna, z czego 2/3 stanowią kobiety.

8. W 500 największych światowych korporacjach jedynie 13 kobiet zajmuje stanowisko dyrektorki generalnej.

¹ Prezydentki: Argentyna, Brazylia, Chile, Chorwacja, Kosowo, Korea Południowa, Liberia, Malta, Mauritius, Republika Środkowoafrykańska, Szwajcaria
Premierki: Bangladesz, Jamajka, Łotwa, Namibia, Niemcy, Norwegia, Polska, Trinidad i Tobago.
Dane za www.cfwd.org.uk.

ZNACZENIE RÓWNOŚCI PŁCI I WZMACNIANIA ROLI Kobiet DLA ROZWOJU PAŃSTW I SPOŁECZEŃSTW

Zastanówcie się nad tym, jakie znaczenie i korzyści dla kobiet oraz dla rozwoju państw i społeczeństw ma równość płci oraz wzmocnienie roli kobiet w wymienionych wcześniej obszarach. W tym celu połączcie strzałkami przykładowe stwierdzenia z obszarami, których dotyczą. Pamiętajcie, że jedna odpowiedź może pasować do kilku obszarów.

„Ograniczenie aktywnego uczestnictwa kobiet w różnych aspektach życia wspólnotowego ma konsekwencje, które rozciągają się na wszystkich: i na kobiety, i na mężczyzn, na dzieci i na dorosłych” - Amartya Sen, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie ekonomii z 1998 roku.

- ▶ zapewnia większą reprezentatywność społeczną – zarówno kobiety, jak i mężczyźni mogą podejmować decyzje, które mają znaczenie dla całego społeczeństwa.
- ▶ oznacza według Banku Światowego „mądrą gospodarkę” (ang. „smart economics”), ponieważ kobiety stanowią połowę siły roboczej na świecie.
- ▶ przekłada się na ograniczenie pracy dzieci, ponieważ im bardziej kobieta jest wykształcona, tym mniejsze ryzyko, że dzieci będą zmuszane do szukania zatrudnienia.
- ▶ ma znaczenie zarówno dla zdrowia fizycznego, jak i psychicznego.
- ▶ oznacza możliwość rozwoju osobistego i realizacji zainteresowań.
- ▶ oznacza większą wydajność pracy – zdrowy człowiek jest w stanie bardziej efektywnie pracować.
- ▶ ma duże znaczenie dla zdrowia reprodukcyjnego – kwestii związanych m.in. z planowaniem rodziny i wychowywaniem zdrowego potomstwa.

RÓWNOŚĆ PŁCI W ŻYCIU POLITYCZNYM...	RÓWNOŚĆ PŁCI W ŻYCIU GOSPODARCZYM...
RÓWNOŚĆ PŁCI W DOSTĘPIE DO EDUKACJI...	RÓWNOŚĆ PŁCI W DOSTĘPIE DO OPIEKI MEDYCZNEJ...

- ▶ zwiększa możliwości bezpiecznego i godnego życia.
- ▶ zwiększa dochody przypadające na rodzinę.
- ▶ wpływa na liczbę urodzeń i śmiertelność dzieci i niemowląt, ponieważ wyedukowane kobiety są w stanie lepiej zaopiekować się potomstwem.
- ▶ kreuje nowe potrzeby i ambicje.
- ▶ przyczynia się do wzrostu gospodarczego państwa.
- ▶ oznacza wydłużenie życia oraz poprawę jego komfortu.
- ▶ wpływa na większą aktywność społeczną i polityczną.
- ▶ powoduje większe rozumienie zależności między sytuacją życiową a własnym rozwojem, szansą na pracę i tym samym poprawę sytuacji ekonomicznej gospodarstwa domowego.
- ▶ sprawia, że kobiety wnoszą inną perspektywę, ponieważ mogą mieć inne priorytety niż mężczyźni i proponować inne niż oni rozwiązania.
- ▶ oznacza, że kobiety są w stanie skuteczniej dbać o uwzględnienie ich potrzeb i możliwości oraz domagać się realizacji swoich praw.
- ▶ sprawia, że kobiety znają swoje prawa i są w stanie skutecznie je egzekwować.